

Spørsmål 219 (2021) fra Cathrin Janøy: Spørsmål til sak om prinsipper på barnehagestruktur

Til: Rådmannen

Dato: 01.12.2021

Fra: Cathrin Janøy (MDG)

Saksnr: 21/00070-221

Deres ref:

1. Regnes familiebarnehagene med i antallet plasser totalt i kommunen om at familiebarnehager er dårligere regulert både på bemanning og faglighet?
2. Hvor mange kommunale barnehager har i dag 6 til 16 pedagoger?
3. Hvilke konsekvenser får det for lokalmiljøet hvis de barnehagene som i dag ikke oppfyller minimum seks pedagoger legges ned?
4. Hvilke konsekvenser får det for lokalmiljøet hvis de to barnehagene i leide lokaler legges ned?
5. Kan vi få en oversikt over antallet kommunale barnehager i de ulike kommunedelene?
6. Er begrunnelsene for at antallet pedagoger per barnehage beregna ut fra andre hensyn enn økonomisk effektivisering? I så fall ønsker vi konkrete begrunnelser og nøyaktige kilder.
7. Vil konsekvensene av prinsippet om større barnehager ha som konsekvens at kommunen må bygge nye barnehager eller bygge ut eksisterende barnehager? Hva er i så fall den økonomiske besparelsen?

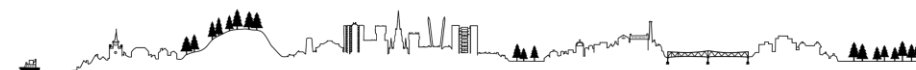
Svar

1. Familiebarnehagene er etter lov om barnehager å regne som barnehager, mottar kommunal støtte og beregnes alltid inn i totalt antall barnehageplasser i en kommune.
2. Det er 31 av 36.
3. Konsekvenser av endring i barnehagestruktur må utdypes i hvert enkelt tilfelle. Det kan bety noe i forhold til tilflytting av småbarnsfamilier. For tilflytting av småbarnsfamilier teller det nok hvor langt det er til nærmeste barnehage, hvor enkelt det er å komme seg dit og hvilken kvalitet barnehagen har. Barnehager skaper tilhørighet og tilknytning til et nærmiljø for familier med barn i barnehagealder. Det kan gjøre at tjenesten oppleves mer utilgjengelig for innbyggerne i dette nærmiljøet

Alle steder hvor en legger ned en barnehage vil det være et savn for småbarnsfamilier som allerede er bosatt nærmest barnehagen.

Konsekvensene vil være noe ulike i de ulike lokalmiljøene avhengig av avstand til neste barnehage, tilgang på andre lekeplasser og friområder like ved etc. Det som er felles er at det vil være en barnehage mindre å velge mellom for søkere i området. Foreldre som søker barnehageplass kan

Styring og eierskap

søke plass i den barnehagen de selv ønsker uavhengig av boligadresse. Det betyr at for mange kan den nærmeste barnehagen ligge i en annen kommunedel enn den de bor i. Dette gjør det vanskelig å vite nøyaktig hvor det vil være stor søkning til enhver tid.

Kommunedel Bragernes

Ved en nedleggelse av Brannposten barnehage i kommunedel Bragernes vil kommunen stå uten kommunalt tilbud i det nærmiljøet hvor barnehagen ligger. Barnehagen drives med en avdeling naturbarnehage og dette tilbudet vil da ikke lenger finnes i lokalmiljøet. Barnehagen ligger slik at de fleste barn i barnehagen kommer kjørende i privatbil til barnehagen i dag. Det finnes en privat barnehage i samme nærmiljø.

Kommunedel Gulskogen

En nedleggelse av Gulskogen barnehage avdeling Rødgata vil bety at Gulskogen barnehage avdeling Øvre Eikervei antas å måtte benytte hele sin kapasitet. Det er kort avstand mellom de to avdelingene av barnehagen og en nedleggelse vil ikke bety betydelig økt reisevei for noen foreldre.

Kommunedel Solbergelva, Solbergmoen, Åssiden

Ved en nedleggelse av Stensethalleen barnehage vil det bli lenger avstand for en del foreldre. Nærmeste andre kommunale barnehager er Langløkka, Grinde og Møllenhof. Ved oppgraderingen som gjøres på Langløkka har denne barnehagen muligheter til å dekke behovet for plasser sammen med Grinde barnehage.

Åssiden barnehage ligger som nærmeste nabo til Åssiden skole. Barnehagen har nærhet til idrettsanleggene på Åssiden, skoleplassen og Elveparken friarealer. Nærmeste kommunale barnehage er Dalegårdsveien. Av private barnehager er Bessungen, Tryggheim og Bekkevollen nærmest. En nedleggelse av denne barnehagen vil medføre lenger reisevei for noen foreldre, og fordelene med en barnehage og en skole på samme sted vil forsvinne.

Kommunedel Strømsø, Brandengen

En nedleggelse av Marienlyst barnehage, som er en avdeling ved Strømsø barnehage, vil medføre at foreldre i området må forholde seg til Strømsø, Danvik og Bikkjestykket barnehage eller de private barnehagene Solstreif, Lassebakken og Strømsø familiebarnehage. For enkelte familier vil det bety noe lenger avstand til barnehagen. Nærmiljøet rundt barnehagen er preget av idrettsanleggene på Marienlyst og Bikkjestykket/Andedammen friarealer.

4. Det vil ikke være vesentlig forskjell for lokalmiljøet om det er en stor eller liten barnehage som legges ned eller om den er privat eller kommunal så lenge det er tilstrekkelig antall barnehageplasser i kommunedelen/ området.

Hvis de to barnehagene i leide lokaler legges ned vil de minske antallet barnehager i kommunedel 2 og 3. Stensethalleen barnehage tilhører kommunedel 3, men ligger helt på grensen til kommunedel 2. Stenberghaugen barnehage ligger i Krokstadelva. Begge barnehagene har Langløkka barnehage som nærmeste kommunale barnehage, og Årbogen private barnehage tett på Langløkka. For barn fra Stensethalleen barnehage er også Stenseth private barnehage et nærliggende alternativ.

5. Legger ved barnehagelisten fra kunnskapsgrunnlag for barnehagebehov fra mars 2021.

Kommunedel	Antall kommunale barnehager 2021
1 Mjøndalen, Åsen, Steinberg	4
2 Krokstadelva, Stenseth	4
3 Solbergmoen, Solbergelva, Åssiden	4
4 Rødskog, Gulskogen	2
5 Konnerud, Skoger	4
6 Strømsø øvre, Austad, Danvik, Fjell	4
7 Strømsø nedre, Grønland, Marienlyst, Brandengen	4
8 Bragernes, Øren	6
9 Tangen, Åskollen, Skoger	2
10 Svelvik sentrum, Berger, Ebbestad	2
SUM	36

6. Ved forslaget til beregning av barnehagestørrelser er det vist til et tall som rommer de fleste av dagens kommunale barnehager. Samtidig ønsket rådmannen å begrense størrelsen oppad, for å signalisere at det ikke var ønskelig med gigantbarnehager.

Arbeidsgruppa, bestående av virksomhetsleder, styrere, rådgivere og HTV, har støttet seg på tre ulike rapporter om barnehagekvalitet og barnehagestørrelse. Ingen av rapportene sier noe om nøyaktig det makstallet arbeidsgruppa har kommet frem til, de peker derimot på at kvaliteten henger mer sammen med barnehagens indre organisering og andre strukturelle faktorer som ledelse, ansattes kompetanse og arbeidsstil enn størrelse. Disse faktorene etablerer forutsetninger for å skape kvalitet i relasjoner og resultater.

“ Samtidig er det viktig å understreke at den store barnehagen har et særtrekk som skiller den fra mindre enheter: Den store barnehagen må, for å skape kvalitet i relasjoner og resultat, ha oppmerksomhet om indre organisering og ledelse på en måte som barnehager av mindre størrelse kan klare seg uten. Store enheter tilbyr potensielle plussfaktorer som mangfold, fleksibilitet og faglighet, men for at dette skal fungere positivt også i praksis, behøves former for fast organisering når det gjelder barnegrupper, personale, romløsninger, dagsrytme og aktiviteter.” (Fafo-rapport 2015:48 s.7)

De tre rapporter som omtaler barnehagestørrelser og kvalitet er

- NAFO 2015 Har barn det bra i store barnehager
<https://www.fafo.no/images/pub/2015/20553.pdf>
- IRIS 2011 (Stavanger universitet):
<https://norcereasearch.brage.unit.no/norcereasearch-xmlui/bitstream/handle/11250/2631952/IRIS-rapport%202011-029.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- NTNU 2018 Tidlig trygg i Trondheim.

Arbeidsgruppa har også hatt samtaler med styrere som har drevet barnehager med få og med mange pedagoger, og høstet av deres erfaringer. Etter interne diskusjoner har arbeidsgruppa kommet frem til at antallet pedagoger bør ligge i størrelsesorden 6-16. Hvor mange pedagoger

den enkelte barnehage har er styrt av dagens pedagognorm, og vil variere etter alder på barna. En barnehage med bare små barn vil da ha fra 42 barn, mens en barnehage med bare store barn vil ha fra 84 barn. De fleste barnehager vil ha en blanding av små og store barn, fordelingen endrer seg etter søkermassens behov.

Arbeidsgruppa har ikke foreslått endringer i gruppestørrelsen for barna. Hvert enkelt barn skal fortsatt tilhøre en liten gruppe barn og ansatte, men antallet barn som tilhører samme hus kan i noen tilfeller økes.

Styrere i barnehager med under 6 pedagoger etter dagens pedagognorm melder om vansker med å opprettholde tilstrekkelig bemanning gjennom dagen ved avvikling av møter, pauser, kortere fravær fra barnegruppa av ulike grunner etc. Barnehagene setter inn vikarer ved planlagt fravær og sykefravær for å opprettholde pedagog- og bemanningsnormen. Styrere med mer enn 16 pedagoger i grunnbemanningen erfarer at da begynner antallet ansatte og antallet barn å bli så høyt at det utfordrer struktur og organisering på nye måter.

God kvalitet i barnehagen er viktig for at barn skal få en god start og rike muligheter til å klare seg godt videre i livet. En trygg og god barnehage som gir alle barn muligheter til å utvikle språklige og sosiale ferdigheter er en forutsetning for dette. Grunnlaget barnehagen legger med stimulering og utvikling av ferdigheter er med å legge et godt grunnlag videre når barna begynner på skolen. Rammeplanen peker på at et kompetent pedagogisk personale er en forutsetning for å skape en barnehage med god kvalitet. Kvalitet i barnehage vil være påvirket av både strukturelle og prosessuelle faktorer. De strukturelle faktorene vil blant annet være organisering av barnehagen, økonomi, antall ansatte og ansattes utdanning. Prosesskvalitetene, derimot, handler om de mellommenneskelige forholdene i barnehagen og om relasjoner mellom de menneskene som befinner seg der. I vurdering av kvalitet i barnehagen må man se på sammenhengen mellom disse to kvalitetene.

7. Prinsippet er foreslått som et styringssignal for en lenger periode, jmf vedtak i sak 26/21 om at rådmannen skal legge frem en tiårsplan for barnehagestruktur. Prinsippet vil gi rammer for størrelse på eventuelle nybygg ved opprettelse av nye barnehage.

Hvis det er politisk ønske om å endre på eksisterende barnehagebygg vil prinsippet også kunne komme til anvendelse. Prinsippet legger i utgangspunktet ingen konkrete føringer på at kommunen må bygge ut eksisterende barnehager, men peker på en størrelsesvariasjon som rådmannen antar vil gi robuste barnehager, barnehager som kan varieres i størrelse i takt med behovet for barnehageplasser.